

[Sønderby]

ger, for så overlader man jo bare problemerne til vore efterkommere.

De områder, som indtil nu har været anvendt som lagre, ligger inde midt på Bornholm, og det vil sige, at der er fare både for fiskerne, for den befolkning, der bor i det område, hvor transporten foregår, og endelig for de mennesker, der bor, hvor depoterne bliver placeret. Så sent som i dag har jeg fået at vide af amtsborgmesteren på Bornholm, at et ældre ægtepar må flytte nu, fordi man ikke tør garantere for deres sikkerhed dér, hvor de bor, og så må de altså flytte. Derfor er det vigtigt, at vi skaber sikkerhed og ikke problemer for befolkningen derovre.

Ingen skal være i tvivl om – det har de mange debatter også vist, sidst da vi havde havmiljødebatten i 1980 – at venstre vil være med til at sikre havmiljøet. Vi stemte for loven, men vi ved ikke nok endnu til, at vi kan løse disse problemer, og derfor vil vi da opfordre til og ønske og håbe, at forsvarsministeren sammen med miljøministeren vil arbejde videre med den handlingsplan, som man har lavet.

Venstre kan altså tilslutte sig de afsluttede bemærkninger i forsvarsministerens svar. Det skal undersøges, om gasammunitionen, når den bliver liggende nede på havbunden, skader miljøet, og undersøgelserne vedrørende granaterne og det hele skal være afsluttet, inden regeringen har grundlag for at afgøre, om den vil ændre den nuværende praksis, hvorefter man, som det er blevet nævnt, neddumper farlig gasammunition. Det er ikke, som fru Margrete Auken sagde, »tvivlsomme dumpninger«. Hver eneste sag bliver, som ministeren var inde på, vurderet, og i nødsituationer, hvor der er fare for menneskeliv, bliver gassen dumpet, ellers bringes den i land, men den skal også kunne bringes forsvarligt i land.

Jeg vil til slut sige, at venstre har hermed ikke skubbet miljøet til side og valgt den letteste løsning. Vi prioriterer bare Bornholms befolkning og forsvarets folk højere end miljøet. Jeg er udmærket klar over den bemærkning, som fru Margrete Auken havde til statsministeren, som ikke var her, for statsministeren sagde lige til mig, da han gik forbi: hvad nu, hvis der går 100 mennesker til på Bornholm, når man bringer disse ting ind? Bornholm er tæt beboet, og derfor er det ik-

ke lige sagen bare at sige, at det skal bringes i land.

Den bornholmske amtsborgmester sagde til mig i dag, da jeg snakkede med ham: hvad er vigtigst for folketinget, er det torskerne i Østersøen, eller er det bornholmerne? Jeg synes, at den måde, regeringen har tacklet disse problemer på i et samarbejde mellem forsvarsministeren og miljøministeren, garanterer, at vi sikrer befolkningen først, men miljøet må heller ikke lide ved det. Det er vi tilfreds med.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgård (VS):

Spørgsmålet om sikkerheden skal jeg vende tilbage til i mit generelle indlæg, men jeg vil lige sige til hr. Sønderby, som spurgte: havde det ikke været mere fornuftigt at afvente resultatet af disse undersøgelser? Nej, ikke når det gælder havmiljøundersøgelsen, for den handler om den mulige skadevirkning af de op til 50.000 t, der ligger ud for Bornholm på havbunden, og ikke om de 1–2 t, der fiskes op årligt. Det gør vores dagsorden til gengæld, og deri er den undersøgelse med, der har relevans her, nemlig undersøgelsen af sprængfarligheden af ammunitionen, for vi vil da naturligvis ikke udelukke, at der kan komme nye oplysninger, som så naturligvis skal indarbejdes i de regler, der skal sikre, at gasammunitionen kan transporteres forsvarligt i havn, til havn og til depot, hvilket ikke sker i øjeblikket, fordi man simpelt hen overlader det til fiskerne, altså til civile personer, at dumpe. Det er totalt uforsvarligt.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Det er lige i forbindelse med det, fru Anne Grete Holmsgård sagde, for at der ikke skal være nogen tvivl.

Der er ingen grund til med henblik på dumpningerne at undersøge, hvorvidt man må det, for det må man ikke. Jeg vil godt læse op fra liste 1 til Londonkonventionen: »Det, der her er omfattet af globalt dumpningsforbud, er organiske halogenforbindelser« – dem er der adskillige af her – og så står der under punkt 7, stadig væk liste 1 »... materialer i levende tilstand og stoffer